

Dimitris Kalokiris (1948)

Traducció: Jaume Almirall

Varia historia (1992)

Patinatge sobre gel

En el número del 6 d'abril de la bella revista britànica *Illustrated London News*, la indústria Otto Vinolia Limited, en un vistós anunci a la pàgina 523, feia propaganda dels perfumats sabons de luxe de la seva factoria, que precisament havia escollit la White Star Line per als camarots de la primera classe del seu nou transatlàntic, de 47.000 tones de desplaçament i 21 nusos de velocitat, amb quatre xemeneies colossals, que havia de salpar, una setmana més tard, del port de Southampton amb destinació a Nova York.

La Primera Guerra Mundial ja ha esclatat, el pol Nord ja ha estat conquerit, i encara no han passat tres mesos d'ençà que el capità Robert Falcon Scott havia arribat al pol Sud.

Scott era un marí experimentat, i ja des de l'estiu de 1901 havia cartografiat gran part de l'Antàrtida. El 1908 es casà amb una escultora i van tenir un fill. El novembre de 1910 comprà el *Terra Nova*, un balener de 744 tones, i navegà rumb al sud d' Austràlia. Amb els seus homes recorregué a peu una distància de 2.000 milles a través del gel, intentant avançar-se a l'explorador noruec Amundsen, que havia sortit al mateix temps per conquerir també el pol. Els seus trineus es perderen enmig dels temporals de neu, els seus cavalls van acabar menjats a causa de la gana, el seu combustible s'exhaurí, però la nit del 17 de gener Scott, amb quatre companys, arribà finalment al pol, on els esperava una tenda de campanya amb la carta de felicitació del pioner noruec.

Amb un fred de 40 graus sota zero emprengueren una desesperada marxa de retorn. El diari del perdedor s'atura amb l'anotació del 29 de març. Tenia 44 anys.

*

Exactament el mateix dia, als antípodes, al Nord, una tribu d'esquimals (*esquimàuac*, en la seva llengua, és el qui menja carn crua i no el nom d'aquest poble), els quals s'autoanomenen *inuit* (els Homes), veieren estupefactes un gegantesc iceberg que de sobte es desprenia de la costa i que, com una balena titànica, es precipitava impetuosament cap al sud.

Si els Titans se suposa que expressaven les violentes forces de la Terra, tal vegada els nostres desigs materials, no serà casual que dues setmanes més tard, el 14 d'abril, exactament a mitja nit, el terrible iceberg colpís frontalment el transatlàntic de la

companyia britànica en el seu viatge inaugural cap al Nou Món. I a les 2:20, el vapor més gran que fins aleshores l'home havia construït s'enfonsà, arrossegant a l'abisme 1.563 passatgers, juntament amb els perfumats sabons de la primera classe i mentre, segons la llegenda (no verídica però fascinant), l'orquestra seguí tocant sense parar fins al darrer moment.

El nom del vaixell —i per què ho amagaríem, d'altra banda?— era *Titanic*.

Amb motiu d'aquest naufragi, el jove de setze anys Kostas Kariotakis escrigué el seu primer poema, que començava amb els versos:

T'has enfonsat, oh tu, Titanic!
oh tu, rei dels transatlàntics!

Els que han tingut ocasió de veure les troballes que, en els nostres dies, els batiscafs han extret de les entranyes del gegant submergit, troballes que es porten de gira en exposicions internacionals, confinades en vitrines transparents i il·luminades suggestivament, diuen que s'han sentit com viatgers d'un temps remot que, en museus futurs, examinaran els vulgars però valuosos coberts, pintes i ulleres, monedes, arracades que foren extrets de les profunditats d'un Diluvi que vindrà.

Scot (*scothaim*) significa en antic irlandès «Marcat».

El mateix any, l'escriptor alemany Gerhart Hauptmann acaba el seu llibre *Atlàntida* —una història de naufragis— amb la frase: «Sempre viatgem en el mateix oceà. Bon viatge, doctor!»

